

Voordracht Sanne van der Velde (VCL) 2008

Nationale Herdenking
15 augustus 1945

Twee maal per week stap ik op de fiets naar Wassenaar om daar dans-, zang-, en acteerlessen te volgen. Ik ga naar school, ga uit met vrienden, maak tekeningen en schetsen, luister muziek en zing mee met mijn MP3-speler. Dit alles lijkt zo vanzelfsprekend voor mij.

Maar vandaag zijn wij bijeen om hen te herdenken die deze vrijheden niet kenden. Kunst en cultuur maken een groot deel uit van de levens van ieder in dit land. Vaak als ontspanning of als uiting van emoties. Maar de belangrijkste functie is nog wel het geven van kracht. Want kunst kan een enorme kracht uitstralen bij zowel het creëren als het ervaren. Energie die je zelfs de kracht kan geven tot overleving.

Ik las het boek van Helen Colijn, De kracht van een lied. In dit boek omschrijft Helen Colijn haar tijd in verschillende vrouwenkampen. Deze vrouwen putten hun laatste krachten uit het samenzijn in een stemmenorkest. Deze muziek heeft hen geholpen te overleven en heeft geholpen bij de verwerking van de trauma's.

Dit boek was mijn eerste kennismaking met het leven in de kampen. Ik ken namelijk niemand die me ooit de verhalen over voormalig Nederlands-Indië in die periode heeft kunnen vertellen, aangezien mijn grootouders de oorlog in Nederland hebben meegemaakt.

Deze eerste kennismaking heeft me diep getroffen. Want zó groot was het verschil met de levens van die vrouwen vergeleken met mijn luxe leventje van nu. In dat leventje van mij zijn muziek en kunst een grote drijfveer om even de dagelijkse sleur te vergeten en even buiten mijn eigen leven te stappen. Daarnaast staat nog dat ik en mijn leeftijdsgenoten de vrijheid hebben tot deze vormen van ontspanning. Het wordt zelfs gestimuleerd! Op scholen worden teken- en muzieklessen gegeven en culturele activiteiten worden georganiseerd om de jeugd maar te betrekken bij de culturele wereld.

Ik hoop dat deze jongeren zich realiseren dat ook in slechtere tijden de kracht van muziek en kunst een verschil kan maken, en het ook meer gaan waarderen. Ik hoop dat mensen bij een herdenking als deze denken aan de overledenen en de overlevenden en daarbij ook denken aan wat hen heeft geholpen in donkere tijden en wat hen soms zelfs heeft doen overleven. Want creativiteit kent geen grenzen en creativiteit kun je niet opsluiten tussen hekken of muren. Waar extra kracht nodig is, zal extra kracht komen, als men dat wil.